

Яворська А. В. аспірантка факультету психології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
<https://orcid.org/0009-0005-48025-520X>

Крупельницька Л. Ф. доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри психодіагностики та клінічної психології,
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-0594-2369>

АНАЛІЗ ЗВ'ЯЗКІВ ОСОБИСТІСНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ГЕШТАЛЬТ-ОРІЄНТОВАНИХ ПСИХОТЕРАПЕВТІВ

Проведений огляд досліджень особистісних властивостей психотерапевтів засвідчив різноманітність наявних результатів у цьому проблемному полі. Метою даної статті є аналіз зв'язків між особистісними властивостями гештальт-орієнтованих психотерапевтів. Виокремлено чотири види особистісних властивостей: особистісні, ситуаційно-особистісні, особистісно-діяльнісними, функціонально-особистісні, які можна вважати різними аспектами особистості гештальт-терапевтів.

Ключові слова: гештальт-терапевти; психотерапевти; особистісні властивості; види особистісних властивостей.

Вступ. Російське вторгнення спричинило зміни у різних сферах суспільного життя в Україні. Однією з найбільш вразливих сфер є психічне здоров'я людей, що стали жертвою військової агресії. Роль психологів-консультантів та психотерапевтів сьогодні стає дуже важливою. Відповідно, підвищуються вимоги до рівня їх фахової підготовки.

Підготовка фахівців з психологічної допомоги, до яких насамперед відносять психологів-консультантів та психотерапевтів, є складним та багаторівневим завданням. До неї входять як базова (психологічна, медична тощо), так і додаткова освіта, яку майбутній фахівець здобуває поза межами освітнього закладу на профільних навчальних програмах, семінарах, конференціях тощо. Можна дискутувати про роль того чи іншого складника цієї підготовки, але усі вони певною мірою впливають на фаховий рівень того чи іншого психолога чи психотерапевта.

Чи обирають майбутні психологи/психотерапевти напрям своєї професійної підготовки у залежності від певних особистісних особливостей? Якщо так, то які саме особистісні параметри впливають на вибір професії? Чи змінюються особистісні особливості майбутнього психолога/психотерапевта на різних етапах професійної підготовки останнього? Відповідей на подібні питання залежать якість розробки програм професійної підготовки, їх здатність враховувати

максимальну кількість параметрів, що можуть впливати на цільовий рівень підготовки фахівця та зрештою – на якість послуг, що надаватимуться фахівцем.

Теоретичне підґрунтя. На сьогоднішній день відомо, що у різних психотерапевтів їх клієнти значно відрізняються за результатами, яких вони досягають у психотерапії, тому параметри, які можуть пояснити ці відмінності, викликають все більший дослідницький інтерес [1-5, 9-12]. Систематичний пошук в базах даних досліджень психотерапії, клінічної психології та медичної науки за 2000–2018 роки дозволив Е. Heinonen & Н. А. Nissen-Lie [8] знайти дослідження, результати яких підтверджують прямий вплив внутрішньоособистісних змінних терапевта, таких як самозв'язаність, прихильність, а також деяких інших параметрів (патологія пацієнта) на результат. На ефективність психотерапії впливають професійні навички міжособистісного спілкування, особливо це стосується складних ситуацій. Рівень результатів пацієнтів/клієнтів може передбачатись через професійні характеристики психотерапевтів, такі як труднощі роботи, які вони переживають, копінг-механізми та ставлення до психотерапевтичної роботи. Тобто самосприйняття терапевта відіграє значну роль у процесі та результатах психотерапії. Автори доходять висновку, що більш ефективним психотерапевтам властиві

професійно культивовані міжособистісні здатності, які, ймовірно, виростають з їхнього особистого життя та історії прихильності.

Автори огляду досліджень, присвячених розумінню впливу особистісних властивостей психотерапевтів на ті чи інші параметри процесу та результату психотерапії, А. С. Fletcher & J. Delgadillo [7] стверджують, що незважаючи на те, що існують чіткі підтвердження того, що особистісні риси пацієнтів пов'язані з процесами та результатами психотерапії, потенційна релевантність особистісних рис терапевтів як предикторів істотних психотерапевтичних параметрів є менш зрозумілою. Ними встановлено, що вплив особистісних властивостей вивчався у контексті терапевтичної орієнтації психотерапевтів, навичок міжособистісного спілкування, компетентності та навичок терапевта, вірності психотерапевті обраній моделі, результатів лікування, терапевтичного альянсу та благополуччя терапевта. За підсумками аналізу цих не надто численних досліджень (всього їх на момент проведення огляду у трьох базах даних – Scopus, PsycINFO та Web of Science – було 27), виявилось, що особистісні риси психотерапевтів пов'язані з вибором терапевтичної орієнтації та з навичками міжособистісного спілкування, але однозначних доказів їх зв'язку з клінічними результатами наразі немає.

У дослідженні О. Evers, P. Schröder-Pfeifer, H. Möller & S. Taubner [6] взяли участь 184 психотерапевти-стажисти з психодинамічною, психоаналітичною та когнітивно-поведінковою орієнтацією. Протягом трьох років навчання у досліджуваних оцінювали розвиток залученості до роботи за допомогою відповідних шкал. У якості можливих предикторів залученості до роботи аналізувались змінні контексту навчання: орієнтація на навчання, супервізія; професійні якості: теоретична широта, задоволеність роботою; особистісні параметри: зв'язок з інтроєктом, стратегії прихильності, особистісні риси. Виявилось, що за три роки психотерапевтичного навчання рівень залучення у лікування (Healing Involvement) покращився, а рівень втягнення у стрес (Stressful Involvement) не змінився. Предикторами залучення до лікування були змінні контексту навчання та

професійні параметри, такі як терапевтична орієнтація, задоволеність роботою, а також екстраверсія. Предикторами втягнення у стрес були особистими характеристики майбутніх психотерапевтів, а саме: вік, нейротизм, сумлінність, зв'язок з інтроєктом.

У нашому дослідженні особистісні властивості трактуються як особистісні диспозиції виконання певної діяльності або соціальної ролі, які мають відносну стабільність, різну міру вираженості у різних людей, здатні впливати на поведінку людини в певних ситуаціях. За критерієм проявленості у відповідній діяльності виокремлено такі чотири види особистісних властивостей: а) особистісні (які зумовлені онтогенетичним розвитком особистості); б) ситуаційно-особистісні (мають прояв у тих конкретних ситуаціях, які є суб'єктивно значущими для особистості); в) особистісно-діяльнісними (як детермінуються умовами, динамічними особливостями діяльності як процесу); г) функціонально-особистісні (які зумовлені домінуючою функцією діяльності, типом завдань, які переважно має розв'язувати особистість у ході виконання діяльності).

Метою даної статті є аналіз зв'язків між особистісними властивостями гештальт-орієнтованих психотерапевтів.

Вибірка та методи дослідження.

Вибірку склали слухачі та випускники Київського Гештальт Університету. У дослідженні взяли участь 200 осіб від 17 до 55 років. Серед них 25 (12,5 %) – чоловіки і 175 (87,5%) – жінки. За критерієм *стажу в психотерапевтичній практиці, тобто* за мірою включеності особистості у відповідну діяльність, виокремлено чотири групи по 50 осіб у кожній, а саме: 1) практикуючі психологи-терапевти, для яких діяльність психотерапевта є фаховою професійною діяльністю (ГФпт); 2) випускники, для яких фахова діяльність психолога-терапевта є навчальною, квазіфаховою, наближеною до закономірностей її виконання у професійному середовищі, які мають вищу психологічну освіту (ГВпт); 3) випускники, для яких фахова діяльність психолога-терапевта є навчальною, квазіфаховою, наближеною до закономірностей її виконання у професійному середовищі, які не мають вищої психологічної освіти (ГВп); 4) майбутні психологи-терапевти, студенти першого курсу, для яких діяльність психотерапевта за змістом відповідає

закономірностям та особливостям творчої/нетворчої навчальної діяльності (ГСпт).

Для реалізації дослідження обрано такі **психодіагностичні методики**: тест «Соціальний інтелект» (Дж. Гілфорд, М.О'Салліван), «Діагностика соціально-психологічних установок особистості в мотиваційно-потребовій сфері» (О. Потьомкіна), багаторівневий особистісний опитувальник «Адаптивність» (А. Маклаков, С. Чермянін), тест «Велика п'ятірка / 5PFQ» (Х. Тсуї); тест «Дослідження вольової саморегуляції» (А. Зверьков, Е. Ейдман); Шкала психологічного благополуччя (К. Ріфф, адаптація Т. Шевеленкової, Т. Фесенко); «Тест Герцберга» (Ф. Герцберг); методика «Мотивація професійної діяльності» (К. Замфір в модифікації А. Реана); «Дослідження мотивації професійного вдосконалення» (О. Бондарчук, Л. Карамушка); тест «Ціннісний опитувальник Шварца» (Ш. Шварц); тест-опитувальник самоствавлення (В. Столін, С. Пантелеєв); Готовність до саморозвитку» (Г. Мешко); «Опитувальник професійного самоздійснення» (О. Кокун).

Результати та обговорення. У результаті кореляційного аналізу при поділі вибірки за критерієм виконуваної діяльності (групи ГФпт, ГВпт, ГВп, ГСпт), встановлено змістовні та структурні зв'язки особистісних властивостей у гештальт-орієнтованих психотерапевтів.

У групі ГСпт, тобто студентів першого курсу встановлено значущі (при $p \leq 0,05$) додатні зв'язки між особистісними властивостями, а саме між: а) соціальною чутливістю (у системі соціального інтелекту), як здатністю, готовністю вбачати, розрізнати в інформаційному потоці експресивної, ситуативної поведінки іншого його загальні характеристики особистості й поведінки, тобто між пізнанням поведінкової інформації та екстраверсією (фактор Е / F1), як іманентно властивою загальною активністю особистості, її здібностями до домінування, товариськістю, прагненням пошуків вражень, здібностями проявляти почуття провини тощо (,576); б) соціальною чутливістю і комунікативними особливостями, у контексті адаптивних здібностей людини, її нервово-психічної стійкості та моральної нормативності (,634) зі змісту загальної адаптивності особистості; в) екстраверсією (фактор Е / F1) та емоційною стійкістю /

нейротизмом (фактор N / F4), у змісті загальних, відносно незалежних рис/диспозицій (,678).

Також встановлено зв'язки між: г) соціально-психологічними установками орієнтації на процесуальні особливості виконуваної студентом діяльності, цікавості до діяльності й наполегливістю (,734) зі структури рис/диспозицій (фактор С / F3), товариськістю (,534) зі структури рис/диспозицій (фактор Е / F1); д) орієнтацією на свободу у змісті соціально-психологічних установок і пошуком вражень зі змісту фактору Е / F1 (,571).

Соціально-психологічна установка орієнтації на егоїзм пов'язана з: а) високим рівнем нервово-психічної стійкості і поведінкової регуляції (,534); б) з комунікативним потенціалом й активністю в змісті загальної адаптивності (,659); в) із внутрішньою конфліктністю (,712) тобто з неузгодженістю із самим собою, яке може мати вияви у перманентній рефлексивності, самоусвідомлюваності, у почутті провини у структурі самоствавлення особистості. Значимо, що риса переживання почуття провини є і в структурі фактору Е / F1 (шкала 1.5), про що згадувалося вище.

З усім тим, ця внутрішня конфліктність пов'язана з цінністю самостійності, що має вияв у мисленевій творчій діяльності стосовно прийняття рішень щодо застосування коректних способів дії, вчинків тощо. (,624). Самоприйняття як емоційне самоствавлення особистості до свого «Я» має зв'язок із самоприйняттям зі структури психологічного благополуччя, тобто з наявністю позитивного ставлення й оцінювання свого минулого досвіду, знанням про себе й цілісним самоприйняттям (,425).

Наполегливість у вольовій саморегуляції особистості має зв'язок із життєвими цілями, як здатністю вбачати сенси зі свого минулого досвіду й намагання вчиняти відповідно до власних переконань (,618). Відкритість досвіду (цікавість, допитливість, артистичність, сенситивність та пластичність) пов'язана зі здібностями інтегрувати ті чи ніші аспекти свого життєвого досвіду, засвоювати нову інформацію, тобто бути відкритим новітнім у житті (,429). Емоційна комфортність з фактору N / F4 пов'язана з позитивними стосунками з іншими у структурі психологічного благополуччя особистості (,648); нервово-психічна стійкість зі

структури загальної адаптивності особистості має зв'язок з екстраверсією (фактор E / F1 (,681); активність з фактору E / F1 має зв'язок з соціально-психологічною установкою орієнтації на свободу (,738), що має вияви у прагненнях до самостійності, і, навіть готовності на самопожертви заради відстоювання своєї свободи.

Від'ємний зв'язок мають цінності доброти й соціально-психологічна установка орієнтації на владу (,534); соціально-психологічна установка орієнтації на результат з внутрішньою конфліктністю у структурі самоставлення особистості (,591).

У групі ГВп встановлено значущі (при $p \leq 0,05$) додатні зв'язки між соціальною чутливістю у структурі соціального інтелекту та соціально-психологічною установкою орієнтації на процесуальні характеристики виконуваної діяльності (,613). Орієнтація на альтруїзм має зв'язок із зовнішньою професійною мотивацією діяльності (,681), яка своєю чергою пов'язана з соціально-психологічною установкою орієнтації на свободу (,733). Соціально-психологічна установка орієнтації на егоїзм пов'язана із самоцінністю, як здібністю до емоційного оцінювання себе, свого «Я» за критеріями свого внутрішнього світу у структурі самоставлення особистості (,579). Самоцінність, своєю чергою, пов'язана з соціально-психологічною установкою орієнтації на свободу (,622), тоді як установка орієнтації на владу пов'язана із самоповагою (,599) у структурі самоставлення особистості. Соціально-психологічна установка орієнтації на працю має зв'язок з комунікативним потенціалом у структура загальної адаптивності особистості, що свідчить про наявні вміння встановлювати контакти з оточуючими та уникати конфліктності (,568).

Соціально-психологічна установка орієнтації на гроші пов'язана з самовпевненістю (,764) у структурі самоставлення особистості; у цьому контексті відкритість пов'язана із позитивними стосунками з іншими зі структури свого психологічного благополуччя (,794). Аутосимпатія у структурі самоставлення особистості пов'язана з автономією зі структури психологічного благополуччя (,612). Психологічна готовність до саморозвитку за типом «хочу знати себе і можу самовдосконалюватися» пов'язана і з

особистісним зростанням зі структури психологічного благополуччя (,573), і з переважними мотивами престижу зі структури мотивації професійного й особистісного зростання (,486). Мотиви престижу своєю чергою пов'язані цінностями досягнення власного успіху завдяки своїй компетентності (,519). Водночас ця цінність досягнення має зв'язок з екстраверсією (фактор E / F1) (,678), яка своєю чергою пов'язана з емоційною стійкістю, тобто з фактором N / F4 (,584).

У групі ГВп встановлено такі прямі значущі (при $p \leq 0,05$) зв'язки між внутрішньою конфліктністю у структурі само ставлення особистості та психологічною готовністю до саморозвитку за типом «хочу знати себе, але не можу себе змінювати» (,568). Соціально-психологічна установка орієнтації на свободу має зв'язок із загальним професійним самоздійсненням (,481), яке своєю чергою пов'язане зі сформованою соціально-психологічною установкою орієнтації на працю (,547).

При цьому загальне професійне самоздійснення пов'язане з фінансовими мотивами (,627), тобто з такими зовнішніми середовищними факторами, як нормальність умов праці, розмір зарплатні, політика адміністрації й т. п., які автоматично не визначають позитивну мотивацію працівника й водночас має зв'язок і з внутрішньою професійною мотивацією (,523), що може свідчити про можливий позитивний професіогенез і наявні властивості особистості, які є коректними до обраного виду майбутньої фахової діяльності. Водночас внутрішньо професійна мотивація пов'язана з переважними прагматичними мотивами (,588) у структурі мотивації професійного й особистісного зростання.

У змісті самоставлення особистості самоповага пов'язана зі змістом роботи (,618), який своєю чергою пов'язаний з внутрішньою мотивацією професійної діяльності (,699); з власне професійними мотивами (,681) і соціальними мотивами (,589) у структурі мотивації професійного й особистісного зростання.

Співробітництво у колективі, як зовнішній середовищний фактор у структурі мотивації, пов'язане з цінністю безпеки стосовно себе й інших, тобто з узгодженістю і гармонією в міжособистісних відносинах (,733), з екстраверсією (,641). Екстраверсія(фактор E / F1), своєю чергою

пов'язана з прив'язністю особистості (фактор A / F2), (,524), з емоційною стійкістю фактор N / F4) (,437) і з самовладанням (,402) у структурі вольової саморегуляції особистості. Самовладання своєю чергою пов'язане з автономією у змісті психологічного благополуччя (,407). Мотиватор досягнення особистого успіху у структурі мотивів пов'язаний із самоприйняттям особистості (,600) у структурі психологічного благополуччя. Від'ємні зв'язки встановлено між соціально-психологічною установкою орієнтації на процес та внутрішньою конфліктністю (,516) у структурі самоставлення особистості.

У групі практикуючих психотерапевтів, для яких діяльність психотерапевта є фаховою професійною діяльністю / ГФпт встановлено такі прямі значущі (при $p \leq 0,05$) зв'язки між: соціальною чутливістю й соціально-психологічними установками орієнтації на альтруїзм(,715), на процесуальні особливості діяльності (,801), де дві останні орієнтації також пов'язані між собою (,647).

Соціальне мислення пов'язане з соціально-психологічною установкою орієнтації процес (,697) і на гроші (537). Соціально-психологічна установка орієнтації на гроші пов'язана із самоповагою у самоставленні особистості (,751), а та своєю чергою – у структурі самоставлення особистості з аутосимпатією (,624) та цінністю гедонізму (,498), коли мотиваційна мета трактується наприклад як чуттєве задоволення.

Фахівцям властиве загальне професійне самоздійснення, яке пов'язане з психологічною готовністю особистості до саморозвитку за типом «хочу знати себе і можу самовдосконалюватися» (,627), а ця своєю чергою – з мотивацією особистісного та професійного самовдосконалення (,587), особливо з прагматичними мотивами (,677) у змісті самовдосконалення, які своєю чергою мають зв'язок з цінністю безпеки (,499) і добropорядністю / фактор C / F3 (,547).

Соціальні мотиви у змісті мотивації професійного і особистісного зростання» пов'язані з цінністю універсалізму (,804), як схильності до толерантності, до захисту іншого.

Переважна потреба в новизні пов'язана зі здібностями контролювання й управління середовищем, вмінням користатися його можливостями, створювати ситуації (умови, обставини), які б задовольняли особисті

потреби і реалізацію своїх цілей (,827). При цьому вольова саморегуляція пов'язана з автономією у структурі психологічного благополуччя особистості (,866).

Обернений зв'язок мають цінність доброти з цінністю універсалізму (,573); цінність влади з соціальною чутливістю у структурі соціального інтелекту (,391).

Висновки. Зміст видів особистісних властивостей конкретизується у контекстах, в яких вони мають вияв, а саме: особистісно-ситуаційний, особистісний, функціонально-особистісний, особистісно-діяльнісний. Узагальнивши результати зауважимо, що у змісті особистісних властивостей у групах осіб, пов'язаних прямо чи опосередковано з психотерапевтичною діяльністю встановлено такі особливості змістів і зв'язків у структурі особистості.

В групі ГСпт найбільш істотними зв'язками у структурі особистості виявився особистісний контекст, що свідчить про переважання вікових особливостей особистісних властивостей, тобто особистісних новоутворень у виконанні навчальної професійної діяльності.

В групі ГВп встановлено ієрархію видів особистісних властивостей за критерієм їхньої значущості у загальній картині особистісних властивостей випускників майбутніх психотерапевтів, які не мають базової психологічної освіти: особистісний, особистісно-ситуаційний, особистісно-діяльнісний, що свідчить про значущість вікових новоутворень особистості, спираючись на які відбувається професіоналізація особистості майбутнього фахівця, а отже і спрямована зміна його індивідуально-психологічних особливостей.

У групі випускників, які мають базову психологічну освіту / ГВпт ієрархія видів особистісних властивостей має таку послідовність: функціонально-особистісний, особистісно-діяльнісний, особистісний. Це свідчить про те, що вони мають здібності та обдарованість до здобутого фаху. Визначальними у структурі особистісних властивостей (порівняно з групою ГВп) є функціональні вимоги фахової діяльності та її закономірності, які гармонійно співвіднесені з індивідуально-психологічними особливостями майбутніх фахівців.

У групі фахових психотерапевтів / ГФпт визначальними є функціонально-особистісний, особистісно-діяльнісний види

Питання психології

особистісних властивостей, в яких психологічних ознак різних етапів зафіксовано структурні на змістові професійного становлення психотерапевтів, особливості їхніх змін. встановлення психологічних чинників

До перспектив подальших досліджень особистісних змін, що відбуваються у ми відносимо виокремлення сутнісних процесі такого становлення.

Список використаних джерел

1. Beutler, L. E., Malik, M., Alimohamed, S., Harwood, T. M., Talebi, H., Noble, S., & Wong, E. (2004). Therapist variables. In M. J. Lambert (Ed.), *Bergin and Garfield's handbook of psychotherapy and behavior change* (5th ed., pp. 227–306). Wiley.
2. Bucher, M. A., Suzuki, T., & Samuel, D. B. (2019). A meta-analytic review of personality traits and their associations with mental health treatment outcomes. *Clinical Psychology Review*, 70, 51–63. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2019.04.002>
3. Buckman, J. R., & Barker, C. (2010). Therapeutic orientation preferences in trainee clinical psychologists: Personality or training? *Psychotherapy Research*, 20, 247–258. <https://doi.org/10.1080/10503300903352693>
4. Casari, L. M., Ison, M. S., & Gómez, B. M. M. (2019). Personal style of the therapist and personality dimensions in a sample of Argentinian therapists. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process and Outcome*, 22, 292–307. <https://doi.org/10.4081/ripppo.2019.362>
5. Demir, İ., & Gazioglu, E. İ. (2017). Measuring theoretical orientations of counselor trainees in Turkey: The role of personal and professional variables. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 50, 116–130. <https://doi.org/10.1080/07481756.2017.1325702>
6. Evers, O., Schröder-Pfeifer, P., Möller, H., & Taubner, S. (2019). How do personal and professional characteristics influence the development of psychotherapists in training: Results from a longitudinal study. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process and Outcome*, 22, 424. <https://doi.org/10.4081/ripppo.2019.424>
7. Fletcher, A. C., & Delgado, J. (2022). Psychotherapists' personality traits and their influence on treatment processes and outcomes: A scoping review. *Journal of Clinical Psychology*, 78, 1267–1287. <https://doi.org/10.1002/jclp.23310>
8. Heinonen, E., & Nissen-Lie, H. A. (2019). The professional and personal characteristics of effective psychotherapists: A systematic review. *Psychotherapy Research*, 30, 417–432. <https://doi.org/10.1080/10503307.2019.1620366>
9. Sims, C. M. (2017). Do the big-five personality traits predict empathic listening and assertive communication? *International Journal of Listening*, 31, 163–188. <https://doi.org/10.1080/10904018.2016.1202770>
10. Thompson, R. L., Brossart, D. F., Carlozzi, A. F., & Miville, M. L. (2002). Five-factor model (Big Five) personality traits and universal-diverse orientation in counselor trainees. *The Journal of Psychology*, 136, 561–572. <https://doi.org/10.1080/00223980209605551>
11. Topolinski, S., & Hertel, G. (2007). The role of personality in psychotherapists' careers: Relationships between personality traits, therapeutic schools, and job satisfaction. *Psychotherapy Research*, 17, 365–375. <https://doi.org/10.1080/10503300600830736>
12. Verschuur, R., Huskens, B., Korzilius, H., Bakker, L., Snijder, M., & Didden, R. (2020). Pivotal response treatment: A study into the relationship between therapist characteristics and fidelity of implementation. *Autism*, 24, 499–514. <https://doi.org/10.1177/1362361319876213>

Summary

Yavorska A. V. postgraduate student of the Department of Psychology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

Krupelnitska L. F. Doctor of Psychological Sciences, Professor, Head of the Department of Psychodiagnostics and Clinical Psychology,

Taras Shevchenko National University of Kyiv

ANALYSIS OF PERSONALITY TRAITS CONNECTIONS OF GESTALT-ORIENTED PSYCHOTHERAPISTS

Introduction. *The role of counseling psychologists and psychotherapists has become increasingly significant today. Consequently, there are rising demands concerning their professional preparation level. Questions about the personal traits of psychotherapists from different theoretical background and the possibilities of their evolution during professional education are crucial. The answers to these questions will determine the quality of professional training programs.*

The aim of this article is to analyze the factorial structure of the personality traits of Gestalt therapists. Sample and research methods. The sample consisted of attendees and graduates from the Kyiv Gestalt

University. The study involved 200 individuals aged 17 to 55 years. Among them, 25 (12.5%) were males, and 175 (87.5%) were females. To achieve the study's goals, a set of psychodiagnostic methods was employed, the scales of which were used for factor analysis. Specifically, these scales include the "Big Five", individual parameters of volitional self-regulation, psychological well-being, social intelligence, and socio-psychological attitudes, adaptability, self-positioning of personality, its professional self-actualization, readiness for self-development, the motivational realm of the individual, and its value orientations.

Results and Discussion. As a result of the correlation analysis when dividing the sample by the criterion of the performed activity (groups GProfpt, GGpt, GGp, GSpt), substantive and structural connections of personal properties in Gestalt-oriented psychotherapists were established.

In the GSpt group, which are first-year students, significant connections between personality properties were established, namely between: a) social sensitivity and extraversion, communicative features; between extraversion and neuroticism; process orientation and conscientiousness, sociability; orientation towards egoism and high level of neuropsychic stability; communicative potential and internal conflict, with the value of independence, self-acceptance. Perseverance is related to life goals, emotional comfort – with positive relations with others.

In the GGp group, significant connections were established between social sensitivity and process orientation; orientation towards altruism – and external professional motivation of activity, with orientation towards freedom; orientation towards egoism is related to self-worth; orientation towards work is related to communicative potential; orientation towards money is related to self-confidence; self-sympathy – with autonomy; readiness for self-development – with personal growth; the value of achievement is related to extraversion and neuroticism.

In the GGpt group, connections were established between internal conflict and readiness for self-development; orientation towards freedom – and general professional self-realization, with orientation towards work; general professional self-realization is related to financial motives, with internal professional motivation, with pragmatic motives; self-esteem is related to job content, with internal motivation for professional activity, with professional and social motives; extraversion is related to attachment, with emotional stability, with self-control, with autonomy; the achievement motivator is related to self-acceptance.

In the group of GProfpt specialists, connections were established between social sensitivity and orientation towards altruism, towards the process; social thinking is related to process orientation, towards money, with self-esteem, with self-sympathy, the value of hedonism; readiness for self-development is related to the motivation for personal and professional self-improvement, with pragmatic motives, with the value of safety and integrity; the need for novelty is related to the realization of one's goals; volitional self-regulation – with autonomy.

Conclusion. The content of types of personality properties is specified in the contexts in which they are manifested, namely: personal-situational, personal, functional-personal, personal-activity. Summarizing the results, we note that the content of personality properties in groups of people directly or indirectly related to psychotherapeutic activity has established the peculiarities of content and connections in the structure of the personality.

Keywords: gestalt therapists; psychotherapists; personality properties; types of personality properties.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Received/Поступила: 30.08.23.